

מטלה בהשתלמות ניו מדיה - יולי 21

מצ"ב יחידת לימוד בנושא תחקיר עיתונאי. (ארבעה שיעורים כל שיעור 45 דק')

במהלך השיעורים הללו, התלמידים יחשפו לתהליך שנעשה לפני יציאה לראיון או צילום כתבה. ייחשפו למשמעות התחקיר והלמידה המקדימה, ויתנסו בעצמם. השיעורים מחולקים ל4 רמות, תחילה הקניית החומר, לאחר מכן יתנסו התלמידים בתחקיר עצמי, תחקיר של אדם\ נושא\ מקום הקרוב אליהם ולאחר מכן יבחרו נושא אקטיביסטי וינסו לערוך תחקיר על נושא\ אנשי מפתח בתחום.

שיעור 1 -

מטרות:

התלמידים יבינו מהו תחקיר ומה עומד מאחורי כתבות שרואים בערוצי התקשורת
התלמידים יחשפו לעבודה המכינה הנעשית מאחורי הקלעים של כל כתבה
התלמידים ידעו להגדיר מהו תחקיר
התלמידים יערכו רשימה פעולות להכנת תחקיר (וישתמשו בו בהמשך)

מהלך השיעור-

שלבי השיעור וזמנים	המורה	התלמיד	הערות
פתיח - 5 דק'	שואל שאלות- מהו תחקיר? מה המטרה שלו? מי משתמש בו?	עונים- מה שיודעים \ חושבים.	במטרה לברר את הידע מבלי לדייק את המושג כרגע
צפייה בכתבות מצולמת מהאתר של כאן (דקותיים)	מחלק לעבודה בקבוצות- מבקש לשים לב ולכתוב את השאלות שהמראיין שואל את המרואיין.	עובדים בקבוצה- צופים, כותבים	הכיתה מחולקת לקבוצות. כל קבוצה צופה בכתבה אחרת מתוך האתר ומנתחת אותה.
ניתוח הכתבה - 15 דק	מהם השאלות שהמראיין שאל? איך הוא ידע לשאול דווקא את השאלות הללו? מה הם מקורות המידע	נותנים דוגמאות לשאלות, ומנסים להבין לאן חותר המראיין בעזרתם.	כאן חשובה ההבנה שחייבים הכנה מראש! מסבירים שההכנה היא התחקיר

		לכתבה? מי לדעתך לא נכנס לכתבה ויכל היה להיכנס. איזה שאלות היה צריך התחקירן לשאול כדי להעביר את כל המסר ב 2 דקות?	
הסבר איך ומה עושים בכל שלב לינק למקור עזר - http://www.journalist.org.il/%D7%AA%D7%97%D7%A7%D7%99%D7%A8-%D7%A2%D7%99%D7%A%D7%95%D7%A0%D7%90%D7%99/		המורה מסביר את שלבי הכנת תחקיר. • איסוף מידע ונתונים מרביים. • ראיון עם מספר רב של נוגעים בדבר. • מיון, סינון ובחירת העיקר. • תיאום ועימות העובדות. • פיתוח התחקיר לכתבה עיתונאית.	הקניית שלבי התחקיר - 15 דק'

לעולם אין לראיין אדם שאינו יודעים אודותיו פרטים. הרקע המוקדם יכול להמם את המראיין. ככל שאנחנו בקיאים בפרטים, אנו שולטים במצב, ולמראיין קשה יהיה לענות שלא לעניין.		הסברי החשיבות של הידע המקדים. הגדרת המטרות שאנו רוצים להשיג מהכתבה.	סיכום השיעור 5 דק'
--	--	--	---------------------------

התחקיר מסייע לקבל פרטים יותר מוחשיים שלא ידועים עליו.			
---	--	--	--

שיעור 2

מטרות:

התלמידים יתנסו בהכנת תחקיר ראשוני

מהלך השיעור-

הסבר המשימה 5 דק' -

התלמידים יקבלו משימה, לערוך תחקיר על עצמם. את התחקיר ייערכו על פי השלבים שלמדו:

- איסוף מידע ונתונים מרביים. (לכתוב זכרונות, פרטים יבשים על המשפחה וכד')
- ראיון עם מספר רב של נוגעים בדבר. (לראיין קרובים, לשאול עצמם שאלות).
- מיון, סינון ובחירת העיקר. (כתיבה של מה הם רוצים להשיג, מתוך המידע: מה היה הכי מעניין, צמצום והתמקדות לנושא או חוויות ספציפיות)
- תיאום ועימות העובדות. (ראיון קרובים על הנושא הממוקד, חיפוש תמונות, העלאת זכרונות ממוקדים וכד')
- פיתוח התחקיר לכתבה עיתונאית. (הוצאת הנקודות המעניינות מתוך התחקיר שאותם היו מכניסים לכתבה הסופית)

כתיבת המשימה - 30 דק'

- לאחר כתיבת התחקיר והשאלות, התלמיד יקליט בעזרת הטלפון הנייד "ת.ז- מצולמת" (סגנון האח הגדול) בה יציג את הדברים שבעינו אחרים ירצו לדעת לאיו בהאם לתחקיר.
- ניתן להקריין יומנים נבחרים- בהתאם לעמידה בזמנים.

סיכום השיעור 10דק' ודיון -

מה למדתם על עצמכם?

האם גיליתם דברים חדשים שלא ידעתם?

מה היה קל יותר ומה קשה?

האם היה לכם קל למקד ולמצוא את הנושא הכי מעניין?

מה המסקנות שמצאתם על עצמכם ועל תהליך העבודה?

שיעור 3:

מטרת השיעור:

- התלמיד ילמד כיצד לראיין
- התלמיד יתנסה בראיון דמות
- התלמיד ילמד לתמלל ראיון ולהוציא ממנו את המידע המרכזי.

- ניתוח ראיונות
- מציאת הבדלים בין שני ראיונות למרות שיש את אותו מראיין
- הבנה כי על המראיין להתאים את עצמו לסיטואציה.
- בניית שאלות לקראת ראיון
- הבנה כי לא רק השאלות חשובות אלה גם כל האווירה מסביב.

שלבי השיעור וזמנים	המורה	התלמיד	הערות
פתיח - 5 דק'	המורה מסביר את חשיבות הראיון כדרך להגיע לתחקיר טוב.		רצוי לתת דגשים ליצירת אווירה נעימה וחיבור המראיין למראיין.
צפייה בשני ראיונות שונים 20 דק'	המורה מקרין לתלמידים 2 ראיונות שונים: קרן מרציאנו בר רפאלי: https://www.youtube.com/watch?v=TTpPFzq4kGw קרן מרציאנו- בנימין נתניהו : https://www.facebook.com/watch/?v=589094015101600	התלמידים צופים בראיון	תוך כדי הצפייה, המורה מבקש מהתלמידים לכתוב מה ההבדלים בין הראיונות. החל ממקום הראיון, הלבוש, המוזיקה, התאורה, השאלות והאווירה הכללית
ניתוח הכתבה - 15 דק'	המורה מבקש מהתלמידים להציג את	התלמידים יתנו דוגמאות מתוך הצפייה	המורה יכתוב על הלוח דברים שחוזרים על

עצמם.		ההבדלים שכתבו	
המורה כותבת את התשובות על הלוח	התלמידים עונים	המורה מציף שאלה: למה לדעתכם יש הבדלים בין שתי הכתבות למרות שיש את אותו מראיין?	סיכום-5 דד

שיעור 4:

מטרה:

- התלמיד יתנסה בראיון
- התלמיד יבין איך לנתח ראיון
- התלמיד ילמד כיצד להוציא תמוות מתוך ראיון

שלבי השיעור וזמנים	המורה	התלמיד	הערות
פתיח - 5 דק'	המורה מזכיר לתלמידים את עיקרי הדברים מהשיעור הקודם		רצוי לרשום את המסקנות על הלוח/ להקרין במצגת
הסבר המורה- 10 דק'	המורה מסביר לכיתה כיצד עורכים ראיון- דגשים מרכזיים: ● אווירה נעימה ● שאלות פתוחות ● לתת למראיין לענות על השאלות בלי לקטוע אותו ● לא לפחד משתיקות ● לשאול שאלות פתוחות	התלמידים רושמים לעצמם את הדגשים	המורה יכול להעביר לתלמידים את הדגשים ברשימה מסות.

משימה- 20 דק	התלמידים מתחלקים לזוגות. הזוגות מוצאים פינה ברחבי בית הספר שתהיה להם נעימה. המטרה היא למצוא פריט מידע אחד חדש על הבן זוג.	התלמידים ייראינו אחד את השני	להנחות את התלמידים להקליט את הראיון
סיכום 10 דק	התלמידים יציגו את מה שגילו על החברים שלהם.		

בשיעור המשך- התלמידים יתמללו את הראיונות וינסו להוציא תימות כדי לראות אם הם מצליחים לגלות דברים נוספים שנאמרו מתחת לפניי השטח והם לא ראו ישר.

סיכום שיעור:

המורה יסכם את השיעור:

- חשוב להגדיר לתלמידים כי המטרה העיקרית שלהם כמראיינים היא להקשיב
- להראות איך אפילו על אנשים שאנחנו מבלים איתם כל יום אנחנו תמיד יכולים לגלות דברים חדשים.
- להדגיש כי בסיסו של תחקיר טוב הוא ראיון מוצלח- בין עם מדובר בראיון מלא עם דמות, או ראיון קצר עם מקור.